

Xavièr Xalabarder Miramanda i Juan Antonio Gutiérrez Gutiérrez, residents a Caldes de Montbui, constitueixen un equip que ofereix arquitectura i els serveis que hi són inherents. Aquesta globalitat esdevé imprescindible en un municipi de les dimensions dels nostres protagonistes.

“L'any 71, quan vaig començar a exercir, al poble no érem més de vuit mil habitants. No hi havia cap més arquitecte, de manera que era l'arquitecte municipal qui s'encarregava pràcticament de totes les intervencions”, apunta en Xavier. La població ha anat evolucionant: **“Actualment hi viuen uns tretze mil veïns”**. Per sort, el creixement de la vila s'ha caracteritzat per la seva racionalitat: **“Va començar amb la construcció d'urbanitzacions perifèriques que s'han desenvolupat molt a poc a poc i els habitatges que estaven destinats a segona residència han esdevingut primera. Això és fruit d'un corrent general, perquè hi ha molta gent que mira de sortir de la ciutat per trobar alguns aspectes de qualitat de vida que hi han desaparegut”**.

És clar que la presència dels balnearis ha contribuït molt a aquest desenvolupament: **“Abans n'hi havia cinc, tots ells en funcionament. Val a dir que a principis de segle el termalisme gaudia d'una gran vitalitat. Les ciutats balnearies eren lloc de visita preferent a Europa com a destí turístic i de lleure de les classes benestants. Creiem que aquesta és la línia que caldria seguir. No n'hi ha prou d'estimular la recuperació de les termes si això no va acompanyat d'actuacions serioses, que no potenciïn exclusivament els aspectes mèdics i de descans, sinó que transformin tot l'entorn on estan les instal·lacions balnearies”**. Segons els nostres interlocutors **“el termalisme mereix un tractament diferent del que se li dona. De què serveixen unes instal·lacions perfectes si no hi ha alicient de lleure a l'entorn immediat? Avui la gent no va a un balneari a tancar-se simplement. Calen estímuls i oferta lúdica, cultural i turística que complementin els innegables aspectes positius que un privilegi de la naturalesa atorga a Caldes”**.

En Juan Antonio conclou que **“la potenciació del termalisme també passa per la revitalització del centre històric. S'ha degradat tant que ja resta ben poc de tot el que tenia de tradicional”**.

Per a tots dos arquitectes, la vila requereix una urgent **“actualització. A la gent li calen instruments per poder aprofitar les hores d'oci. S'haurien de potenciar els equipaments i augmentar l'oferta cultural, sense oblidar l'existència d'importants restes romanes sota el sòl de Caldes, que podrien esdevenir punts de referència per la vila”**.

És el respecte pel lloc on viuen el que els nostres convidats aboquen en les seves creacions: **“La millor arquitectura és la que s'integra a l'entorn i fins i tot diríem que passa desapercibuda. Fins i tot al centre històric respectem les formes i textures existents, procurant donar una aire actual i adaptat als nostres dies, sense caure en anacronismes”**. Retreuen **“les normatives massa rígides i poc justificades -moltes vegades pel desconeixement per part dels equips redactors dels planejaments de les estructures internes del**

propri poble”. Proposen que **“les normatives fossin més flexibles i permetessin treballar amb una més gran riquesa de volums, formes i espais. Caldria la permissivitat justa que, sense deixar lloc per a l'especulació pura i dura, dibuixés un paisatge urbà respectuós amb la tradició arquitectònica i adaptada a les noves necessitats”**.

La seva arquitectura, diuen, és **“l'arquitectura de cada dia. Ni obres monumentals ni obres grans. És l'arquitectura que, encotillada sovint per les normatives, té la voluntat d'adequar-se en cada moment a les noves situacions que es plantegen. Feta a consciència, per aconseguir el màxim de sintonia entre els desigs dels clients i els criteris estètics que nosaltres considerem correctes, racionalment i formal. És una arquitectura sense grans pressupostos, i que malgrat haver de resoldre moltes mancances és honesta, sincera i sobria. Que defuig de formalismes innecessaris i provocatius”**.

Per incidir en aquests aspectes hem volgut donar el nom d'ARTEC a la societat que representa la nostra imatge, que és un adjectiu que no vol dir res més que **“enginyós a trobar la manera i el camí, d'aconseguir el fi que es proposa”**.

Els seus models estètics es troben en Wright, Le Corbusier, Sert, Venturi i Coderch, entre d'altres.

Han treballat en molts àmbits de l'arquitectura: **“La construcció i direcció d'obres però és la part que ocupa més volum d'activitat. L'urbanisme és també prou important. El disseny específic d'arquitectura efímera i de mobiliari per algun encàrrec concret trenca amb el treball quotidià i esdevé com un joc on ens podem permetre llicències i deixar realment anar el nostre esperit creatiu. I, evidentment, les activitats pròpies de gestió, cada vegada més complicada, també ocupen part del nostre treball”**.

Tot i que uns quants anys separen aquests dos creatius, comparteixen idees molt semblants sobre el concepte i la manera de fer arquitectura: **“La nostra manera de fer arquitectura és molt similar amb petites diferències que sempre enriqueixen el projecte”**, afirmen mirant-se l'un a l'altre. En Juan Antonio afegeix que **“m'he anat formant al costat d'en Xavier, al llarg dels anys que fa que treballem plegats”**. Quan s'inicia un nou projecte, **“és el client qui et proporciona el programa. Després tots dos junts fem els primers esborranys on tractem els temes d'orientació, vistes, topografia, etc. Finalment posem en comú les idees de cadascun i dissenyem un primer avantprojecte sobre el qual, si ens agrada, treballem”**.

“A nosaltres se'ns coneix per la nostra trajectòria, cosa que ens satisfà profundament. Els clients, coneguts que sovint esdevenen amics, estan familiaritzats amb el nostre esperit crític. Ens satisfà moltíssim trobar un client que ja fa anys va confiar en el nostre treball i que ens comenta que, malgrat el temps transcorregut i les necessitats que han pogut canviar, l'esquema funcional del seu habitatge continua essent vàlid i, per sobre de tot, confortable”, conclouen.

Aquests són en Xavier Xalabarder i en Juan Antonio Gutiérrez Gutiérrez, dos homes compromesos amb l'esdevenir de l'arquitectura.

“L’arquitectura quotidiana, la de cada dia, és la que, encotillada sovint per les normatives, té la voluntat d’adequar-se a les noves situacions que es plantegen, aconseguint sintonia entre el desig del client i el criteri de l’arquitecte”

Xavier Xalabarder i Juan Antonio Gutiérrez

Caldes de Montbui (Vallès Oriental)